D – Charakteristika studijního předmětu

Název studijního předmětu	Metody charakterizace nanomateriálů				
Typ předmětu	povinně volitelný			**doporučený ročník / semestr**	3/ZS
Rozsah studijního předmětu	2+2	**hod. za týden**	4	**kreditů**	4
Jiný způsob vyjádření rozsahu					
Způsob zakončení	zkouška			**Forma výuky**	přednáška + cvičení
Další požadavky na studenta					

Vyučující

Ing. Ondřej Kolek, Ph.D.

Stručná anotace předmětu

Student získá detailní přehled o hlavních metodách studia a charakterizace nanomateriálů. Nanomateriály jsou zde míněny: nanočástice, nanovlákna, nanopovrchy a nanopóry. Jednotlivé bloky měřících metod jsou v úvodu zaměřeny na analytické metody hodnocení nanostruktur a další metody rozděleny dle aplikací zkoumaných na TUL.
V rámci cvičení studenti připraví nanomateriál, u nějž budou v průběhu semestru postupně zjišťovat jeho vlastnosti. Krom toho navštíví pracoviště se špičkovými analytickými přístroji.

Témata přednášek

1. Úvod, přehled metod z hlediska fyzikálních principů, přehled metod z hlediska sledovaných vlastností. Spektra a energetické hladiny atomů.
2. Elektronová mikroanalýza a spektrometrie (SEM, EPMA, XRF, EDS, WDS, TEM, SAED, EELS).
3. Mikroskopie se vzorkovací sondou (STM, AFM), optická mikroskopie, metody pro stanovení velikosti a distribuce velikosti nanočástic.
4. RTG difrakce (XRD, SAXS), RTG absorpční spektroskopie (XAS, EXAFS-XANES-NEXAFS). Elektronová difrakce (LEED, RHEED).
5. Fotoelektronová spektroskopie (XPS, AES). Spektroskopické metody (FTIR, RS, SERS).
6. Metody založené na detekci iontů (SIMS) a jaderné metody (RBS, ERDA, PIXE). Speciální metody (zeta-potenciál, CLM).
7. Metody termické analýzy a kalorimetrie (DTA/DSC, rozpouštěcí kalorimetrie).
8. Stanovení povrchové a mezifázové energie (goniometrie).
9. Elektrochemická měření: základní metody charakterizace elektrochemických článků, stanovení impedance, kapacity a životnosti baterií. Stanovení konverzní účinnosti fotovoltaických článků.
10. Charakteristika částicových vzduchových filtrů: Základní filtrační charakteristiky, způsob jejich výpočtu, zpracování a interpretace. Metody měření pro jednotlivé aplikace. Hodnocení katalytických procesů.
11. Charakteristika kapalinových filtrů: Základní filtrační charakteristiky, způsob jejich výpočtu, zpracování a interpretace. Metody měření pro jednotlivé aplikace.
12. Antimikrobiální vlastnosti filtračních nanomateriálů: Testování antimikrobiálních vlastností materiálů v proudícím médiu (kapalina, plyn). Testování antibakteriálních vlastností povrchů a povrchových úprav.
13. Akustická měření: zvuková pohltivost, vložný útlum, stupeň vzduchové neprůzvučnosti, tlumení konstrukce, měrný odpor, optické metody, hluková mapa.

Informace ke kombinované nebo distanční formě		
Rozsah konzultací (soustředění)		**hodin za týden**
Rozsah a obsahové zaměření individuálních prací studentů a způsob kontroly		

Studijní literatura a studijní pomůcky

Hornyak G. L. a kol. Introduction to Nanoscience. Chapter 3. Characterization Methods; CRC Press, 2008, ISBN 978-4200-4805-6.
Cao G. Nanostructures & Nanomaterials: Synthesis, Properties & Applications, Chapter 8. Characterization and Properties of Nanomaterials; Imperial College Press, London, 2004, ISBN 1-86094-4159.
Bhushan B. Springer handbook of Nanotechnology; Springer-Verlag Berlin Heidelberg, 2010, ISBN 978-3-642-02524-2.
Lajunen L. H. J., Perämäki P. Spectrochemical Analysis by Atomic Absorption and Emission, 2nd Edition; Royal Society of Chemistry: Cambridge, UK, 2004, ISBN 0-85404-624-0.
Černohorský T., Jandera P. Atomová spektrometrie; Univerzita Pardubice, 1997.